

Så tycker partierna på Orust i bostadsfrågorna

Inför valet 2026

Innehåll

Om rapporten.....	3
Om partierna i Orust kommun.....	3
Kommunens förutsättningar.....	4
Bostadsbristen.....	6
Partiernas förslag till lösning.....	6
Nybyggnation.....	7
Allmännyttans roll på Orust.....	8
Hur öka tryggheten i bostadsområdena?.....	9
Uppföljning av förd politik.....	10
Varför rösta på er?.....	11

Frågor om innehåll kan ställas till rapportens författare:
Jenny Juthstrand, jenny.juthstrand@hyresgastforeningen.se
Hyresgästföreningen Region Västra Sverige

Maj 2026

Om rapporten

Hyresgästföreningen region Västra Sverige har under december 2025 fram till februari 2026 genomfört en enkätundersökning bland de partier som sitter i kommunfullmäktige i regionens 13 kommuner: Ale, Göteborg, Härryda, Kungsbacka, Kungälv, Lerum, Mölndal, Orust, Partille, Stenungsund, Tjörn, Varberg och Öckerö.

Syftet med enkäten är att få upp bostadsfrågan och hyresgästers villkor på den politiska dagordningen samt att inför valet kunna redogöra för hur de olika partierna positionerar sig kommunalt i olika bostadspolitiska frågor. Enkäten och följande rapport handlar endast om kommunala frågor och inte nationella. Bostadsförsörjningen är kommunernas ansvar, men mycket av politiken påverkas av nationella beslut.

Med den här rapporten försöker vi belysa skillnaden mellan de politiska partierna i Hyresgästföreningen viktigaste frågor inför höstens val. För Hyresgästföreningen västra Sverige är detta ett viktigt underlag dels i vår valkampanj, dels i vår fortsatta diskussion med politiken. Vi hoppas att denna sammanställning bidrar till ökad transparens för medlemmar och andra hyresgäster inför valet i höst och till en mer faktabaserad och konstruktiv bostadspolitisk debatt.

Om partierna i Orust kommun

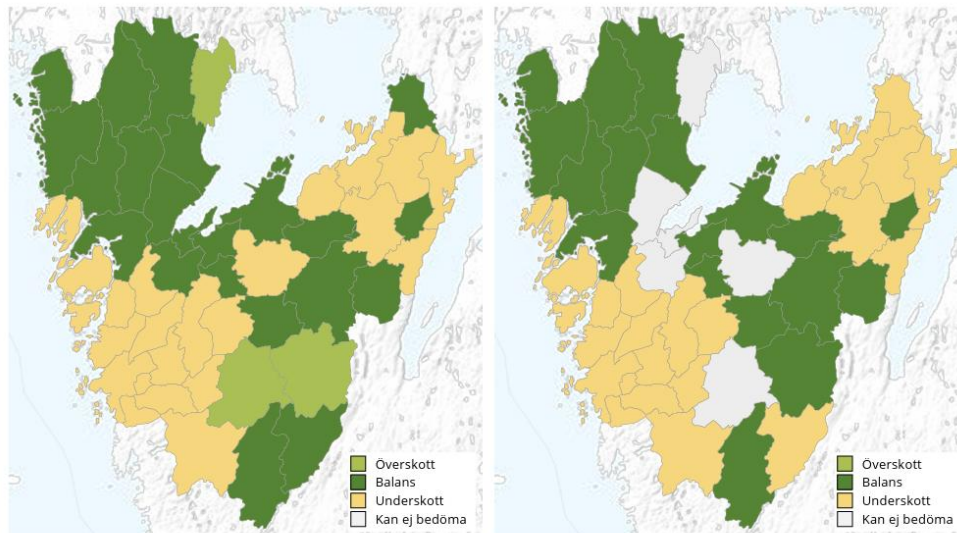
Orust kommun styrs av Socialdemokraterna, Moderaterna och Liberalerna. De tre partierna tillsammans har egen majoritet och har 21 mandat av 41 i kommunfullmäktige.

Enkäten har skickats ut till samtliga partier i kommunfullmäktige, och Folkviljan på Orust, Kristdemokraterna, Liberalerna och Sverigedemokraterna har inte besvarat den.

Partinamn	Förkortning	Mandat i kommunfullmäktige
Centerpartiet	C	5
Folkviljan på Orust	FPO	2
Kristdemokraterna	KD	2
Liberalerna	L	2
Miljöpartiet	MP	2
Moderaterna	M	8
Socialdemokraterna	S	11
Sverigedemokraterna	SD	6
Vänsterpartiet	V	3

Kommunens förutsättningar

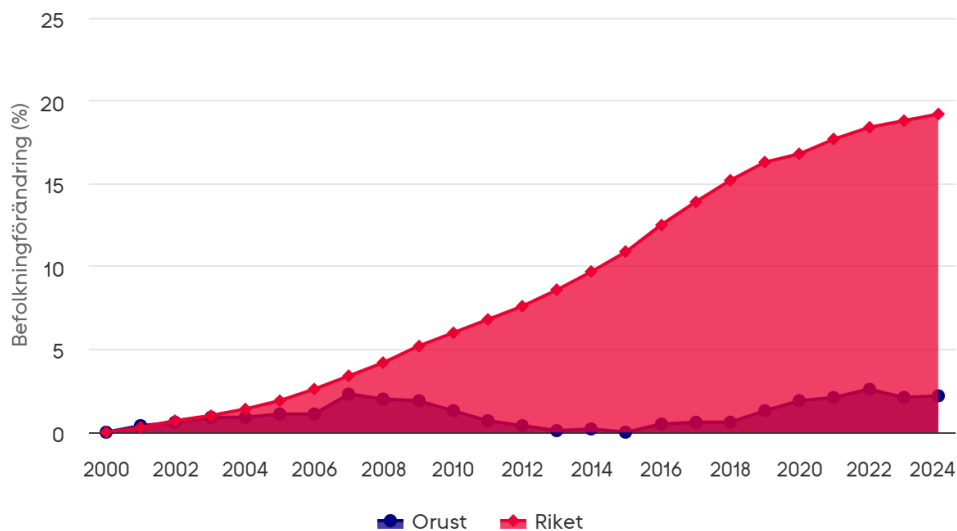
Det råder brist på bostäder på Orust, både 2025 och tre år framåt. Det uppger kommunen själv i Boverkets bostadsmarknadsenkät 2025.

Karta: Kommunernas bedömning av bostadsmarknadsläget i kommunen som helhet, till vänster i januari 2025 och till höger om tre år (januari 2028).

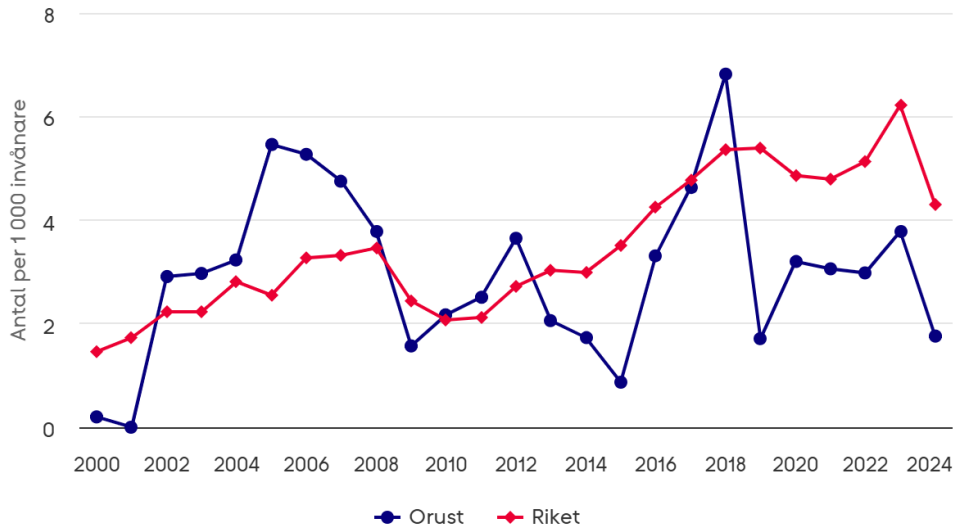
Källa: Bostadsmarknadsenkäten 2025. Boverket.

Diagrammet nedan visar befolkningsutvecklingen de senaste 24 åren på Orust (blått) i jämförelse med resten av riket (rött).

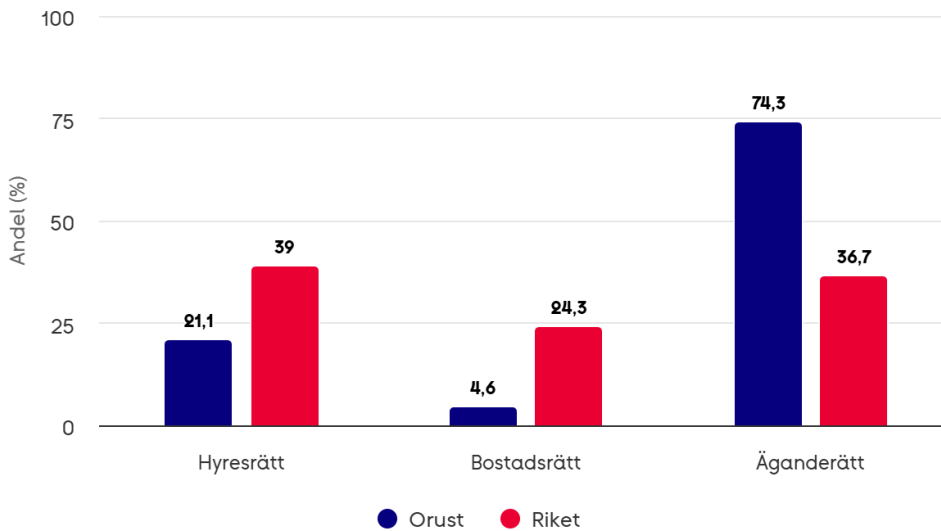
Källa: SCB

I det här diagrammet visas hur nyproduktionen per 1000 har utvecklats över tid på Orust i jämförelse med resten av landet.

Källa: SCB

Drygt vart femte hushåll på Orust bor i hyresrätt, det finns knappt några bostadsrätter och nästan tre av fyra hushåll bor i äganderätt. Fördelningen mellan upplåtelseformerna är inte likt det nationella genomsnittet.

Källa: SCB

Bostadsbristen

Bostadsbristen är i dag en av de stora samhällsutmaningarna i Sverige, särskilt i växande städer och regioner där efterfrågan på bostäder kraftigt överstiger utbudet. Detta skapar svårigheter för människor att hitta ett tryggt och långsiktigt boende, samtidigt som det hämmar arbetsmarknadens rörlighet och den ekonomiska utvecklingen. Problemet påverkar särskilt unga, nyinflyttade och hushåll med begränsade resurser.

Partiernas förslag till lösning

På frågan "Om ni får bestämma, hur ska ni lösa bostadsbristen i er kommun?" svarar partierna enligt följande.

Så vill partier lösa bostadsbristen på Orust kommun	
Centerpartiet	Vi behöver nya och fler bostäder i alla former.
Miljöpartiet	Fler små hyresrätter. Kollektivhus Olika typer av bygg-gemenskaper Små gemensamhets-/äldreboenden på landsbygden
Moderaterna	Genom planarbete och att bygga lägenheter som kan frigöra villor och därigenom få en ökad om/inflyttning.
Socialdemokraterna	Fortsatt aktivt arbete med att ta fram detaljplaner för såväl småhus som flerfamiljshus. Tydliga regler och rutiner vid markanvisningar. Nyproduktion av hyresrätter via bostadsstiftelsen.
Vänsterpartiet	Bostadsbristen är inte så stor på Orust. Vi tycker det är bra att arbeta med konceptet "Bostad först". Utan bostad är det svårt att för att hitta arbete, vara motiverade att sluta med missbruk och andra ta tag i andra sociala problem. Vi upplever att bostadsbolaget inte riktigt tänker som vi. Nybyggnation innebär oftast allt för höga hyror för de människor som har störst behov av att finna en bra bostad. De få personer som är helt bostadslösa erbjuds bostad med olika "Tak över huvudet"-lösningar.

Nybyggnation

Nybyggnation spelar en avgörande roll för att möta det ökande behovet av bostäder och skapa hållbara livsmiljöer. Genom att uppföra nya bostäder kan samhället både minska bostadsbristen och anpassa bebyggelsen till moderna krav på energieffektivitet, tillgänglighet och stadsutveckling. Hur partierna ser på vilka bostäder som ska prioriteras redovisas här nedan.

Vilken typ av bostäder borde det i första hand byggas mer av i kommunen?

Hyresrätter	Miljöpartiet Moderaterna Socialdemokraterna Vänsterpartiet
Bostadsrätter	
Ägt boende	
Osäker	Centerpartiet

Föreningslokal – för ett bättre boende

Föreningslokaler kan spela en viktig roll för tryggheten och utvecklingen i ett bostadsområde genom att skapa mötesplatser för boende. De möjliggör social gemenskap, engagemang och aktiviteter som stärker sammanhållningen och ökar närvaron av människor i området. Detta kan i sin tur bidra till ökad trygghet, minskad isolering och ett större gemensamt ansvar för den lokala miljön, vilket i sin tur höjer kvaliteten på boendet och boendemiljön. Så här svarade partierna om att säkerställa samlingslokal vid nybyggnation.

Håller ert parti med om att alltid inkludera planering för föreningslokal, samlingslokal eller kvarterslokal vid nybyggnation?

C	FPO	KD	L	MP	M	S	SD	V
Ja	-	-	-	Ja	Nej	Nej	-	Ja

Allmännyttans roll på Orust

Allmännyttan har en central roll i kommunens arbete med att säkerställa bostäder för alla invånare. Genom kommunala bostadsbolag kan kommunen påverka bostadsutbudet. Allmännyttan fungerar därmed som ett viktigt verktyg för både bostadspolitik och lokal utveckling.

Här nedan redovisar vi vilka områden partierna prioriterar, de kunde välja mer än ett alternativ.

Om ni får bestämma, vilken roll ska allmännyttan spela i kommunen de kommande fyra åren?

Parti	Bygga mer	Förvalta befintligt bestånd	Renovera och rusta upp det befintliga beståndet	Klimat-och hållbarhetsanpassa fastighetsbeståndet
Centerpartiet	X		X	
Miljöpartiet	X		X	X
Moderaterna	X	X	X	X
Socialdemokraterna	X	X	X	X
Vänsterpartiet				X

På frågan om partierna anser att kommunen ska ta ut vinst ur det allmännyttiga bostadsbolaget svarar alla partier nej.

På frågan "Kommer ert parti att förespråka eller driva ombildningar av allmännyttiga bostadslägenheter under kommande mandatperiod?" svarade Moderaterna att de inte vet och övriga partier svarade nej.

Hur öka tryggheten i bostadsområdena?

Trygghet i bostadsområden är en grundläggande förutsättning för människors välbefinnande och livskvalitet. Bristande trygghet kan påverka både individers vardag och områdets utveckling negativt, genom ökad otrygghet, minskad trivsel och risk för sociala problem. Därför är arbetet med att skapa säkra, inkluderande och välfungerande bostadsmiljöer en viktig del av kommunens ansvar och en central faktor för en hållbar samhällsutveckling.

Det finns många olika verktyg och insatser som kan användas för att öka tryggheten i bostadsområden. I tabellen nedan redovisas hur partierna svarat på frågan "Om ni får bestämma, vilka verktyg kommer ni använda för att öka tryggheten i bostadsområdena i kommunen?" De har kunnat välja flera alternativ.

	God belysning säkert ställs i bostadsområdena	Trappuppgångar ska vara låsta i allmännyttan	Gårdar ska vara öppna i bostadsområdena	Gårdar ska vara stängda i bostadsområdena	Allmännyttan/kommunen ska anordna trygghetsvandringar	Trygghetskameror ska finnas i bostadsområden	Öka antalet aktiviteter och sociala mötesplatser i bostadsområdena	Arbeta för ett starkt boinflytande
C	X				X		X	
MP	X	X					X	X
M	X				X		X	
S	X						X	X
V	X		X				X	X

Uppföljning av förd politik

Att regelbundet utvärdera förd bostadspolitik är avgörande för att säkerställa att insatserna får avsedd effekt och möter aktuella behov i kommunen. Genom uppföljning och analys kan brister identifieras, resurser användas mer effektivt och politiken justeras i takt med förändrade förutsättningar på bostadsmarknaden. En systematisk utvärdering bidrar därmed till en mer träffsäker, rättvis och långsiktigt hållbar bostadsförsörjning. Såhär vill de olika partierna utvärdera den förda politiken.

Hur vill ni följa upp och utvärdera kommunens bostadspolitik under mandatperioden?

Centerpartiet	I kommunstyrelsen har vi återkommande rapportering av ordförande om vad som händer i stiftelsen.
Miljöpartiet	Genom att vara närvarande i debatter och beslut.
Moderaterna	Det sker genom regelbunden uppföljning av lägesrapporter.
Socialdemokraterna	Uppföljning av markanvisningar och detaljplaner, avstämningar mot bostadsförsörjningsprogrammet.
Vänsterpartiet	Uppföljande rapporter på kommunstyrelsen och en gång om året till kommunfullmäktige.

Varför rösta på er?

Att rösta i val är en grundläggande rättighet och en viktig del av det demokratiska samhället. Genom att delta i val får medborgare möjlighet att påverka politiska beslut och vilka som ska företräda dem. Ett högt valdeltagande bidrar till att stärka demokratin legitimitet och säkerställer att olika gruppers röster blir hörda. Här svarar respektive parti på varför just de ska få hyresgästerna röst i valet 2026.

Varför ska hyresgästerna rösta på just ert parti i kommunalvalet den 13 september?

C	Centerpartiet var med och startade och alltid stöttat Orust bostäder. Centerpartiet har aktivt i flera år drivit att det ska bedrivas aktiv reparation och underhåll på alla fastigheter så väl på kommunens fastigheter som stiftelsens hyresfastigheter detta görs nu. Vi vill fortsätta göra detta samt se till att våra hyresgäster trivs och känner sig trygga. Vi stoppade för några år sedan att stiftelsen skulle bolagiseras.
MP	Vårt parti är det som står för en demokratisk bostadspolitik, en politik som är socialt och miljömässigt hållbar. Hyresrätten är en viktig boendeform för vårt parti och vi vill utveckla den boendeformen. Vi värnar inte bara hyresrätten utan också boendemiljön runt själva bostäderna, möjligheter till odling, samodling, lek och rekreationsytor, offentligkonst och mötesplatser mm.
M	Moderaterna på Orust ser ett behov av både hyres- och bostadsrätter i tätorterna. Det behöver vi ta tag i.
S	Eftersom vårt parti driver samhällsutvecklingen framåt utifrån delaktighet och solidaritet. Vi har ordning på styrning, ledning och ekonomin i kommunen.
V	Vi vill ha en blandad bebyggelse, med trygga bostadsområden. Vi skulle gärna se en byggnation av bostäder lämpade för boende i kollektiv form. Det skulle öka känslan av samhörighet och livskvalité. Erbjudande om odlingslotter i bostadsområden skulle vara ett positivt inslag.

Mer information om Hyresgästföreningen, våra förslag på att lösa problemen på bostadsmarknaden och hur du kan engagera dig hittar du på vår hemsida www.hyresgastforeningen.se

